

Aluehallintovirasto

Valvontatulokset 2017

TOKES – Hyvinvointiryhmät

30.8.2018

Tapani Parviainen

Toimintaympäristö 2017

- Suomessa oli 31.12.2017 yhteensä 32 toiminnanharjoittajaa.
- Laitoksia 31.12.2017 oli 107 (105 vuoden 2016 lopussa)

Valvontatulokset 2017

- ISAVIn valvonta-alueen tehtävien siirtyminen ESAV:lle 1.4.2017; tehtävien lisääntymistä ei vielä ollut huomioitu ESAVIn 2017 valvontasuunnitelmassa, näkyi erityisesti ohjauksessa.
- Painopiste uudella toimialueella pitkään tarkastamattomina olleissa laitoksissa.
- Tarkastettu 48 laitosta.
- Tarkastuksia yhteensä 51, joista 17 ilmoittamatta.
- Tarkastettujen asioiden osalta kunnossa oleviksi havaittujen laitosten määrä (37) nousi vuodesta 2016 (29) ja erityisesti vuodesta 2015 (15): säännöllinen valvonta on selkeästi vähentänyt epäkohtia.
- Tarkastuksilla havaittujen epäkohtien määrä puolittui vuodesta 2016 ja epäkohdat keskittyivät aiempaa harvemmille toimijoille. Vakavia C-luokan puutteita havaittiin yksi ja erittäin vakavia D-luokan puutteita ei havaittu lainkaan.
- Puutteet eläinlääkintähuoltosuunnitelmissa sekä niiden saatavuudessa laitoksilla olivat edelleen keskeisiä epäkohtia joillakin laitoksilla. Tilanne tarkastettujen laitosten osalta saatiin korjattua määräyksin.

Epäkohtailmoitukseen perustuva valvonta

- Valvontakauden 2017 ainoa epäkohtailmoitus saapui 28.12.2017. Joululoman vuoksi asian käsittely siirtyi vuodelle 2018.

A: Ohjaus ja vähäiset huomautukset

- ei aihetta jatkotutkimuksiin;
- epäkohtia ei kiistetä;
- ei näyttöä yrityksistä harhauttaa viranomaisista;
- ei vaikutusta eläinten hyvinvointiin
- ongelma korjattavissa saman tien tai lyhyessä ajassa.

Tyypillisesti luokan A epäkohdat eivät aiheuta haittaa eläimille ja ne korjataan saman tien. Ne eivät edellytä tarkastuksen yhteydessä annetun ohjauksen lisäksi jatkotoimia valvontaviranomaiselta.

A: Ohjaus ja vähäiset huomautukset 2017

- **Yhteensä 4 merkintää 3 toiminnanharjoittajan 3 laitoksella, kahdella laitoksella ainoana epäkohtana:**
- Vanhentunutta ketamiinia ja ksylatsiinia käyttövarastossa, ohjattu asianmukaisesta lääkeseurannasta ja vanhentuneiden lääkkeiden poistosta säännöllisesti.
- Nimetyn eläinlääkärin käyntikirjanpito puutteellinen.
- Toimijan sopimusnavetassa runsaasti varpusia, ohjattu sulkemaan vapaa kulkuyhteys.
- Suositeltu hankeluvan vakavuusluokan uudelleenarviointia odotettua suurempikokoisten kasvainten vuoksi.
- Tämän kategorian epäkohdissa annettiin välitöntä ohjausta toiminnan parantamiseksi.

B: Määräykset tai kiellot

- eläinten hyvinvointiin liittyvä epäkohta, joka ei kuitenkaan aiheuta vältettävissä olevaa tai tarpeetonta kipua, kärsimystä tai muuta pitkäkestoista haittaa;
- puutteet eläinten pitopaikoissa;
- voimassa olevien säädösten selkeää rikkominen;
- lupaehtojen rikkominen hankkeissa;
- toiminnanharjoittamisluvan ehtojen rikkominen;
- valvontaviranomainen antaa kiellon tai määräyksen epäkohdan korjaamiseksi;
- epäkohtia ei kiistetä;
- valvontaviranomaisen määräyksinä tai kieltoina antamia korjaavia toimenpiteitä ei kiistetä;
- ei aihetta syyteharkintaan, pätevyyden tai luvan uudelleenarviointiin tai luvan peruuttamiseen;
- korjaaminen vaatii aikaa ja jatkotoimia;
- ohjauksesta huolimatta jatkunut tai uusiutunut A-luokan epäkohta.

Havaituista B-vakavuusluokan epäkohdista Esavi voi käynnistää lisäksi huomautus- tai varoitusmenettelyn epäkohdasta vastuussa oleville. Tarvittaessa uusintatarkastuksella varmistetaan, että annettuja määräyksiä tai kieltoja noudatetaan. Määräysten ja kieltojen tehostamiseksi Esavi voi käyttää lain 50§ mukaista teettämisuuhkaa tai uhkasakkomenettelyä.

B: Määräykset tai kiellot 2017

- **Yhteensä 11 merkintää 3 toiminnanharjoittajan 8 eri laitoksella:**
- Puutteet eläinten pito-olosuhteissa: 1 laitos. Tehty uusintatarkastus.
- Kaikki toimenpidehuoneiden jääkaapeissa olevat kipulääkkeet, puudutteet ja antibiootit vanhentuneita: 1 laitos.
- Eläinlääkintähuoltosuunnitelma puuttui kokonaan: 3 laitosta, 3 toiminnanharjoittajaa.
- Nimetty eläinlääkäri ei ole käynyt ja eläinlääkintähuoltosuunnitelma ei laitoksella: 4 laitosta, 3 toiminnanharjoittajaa.
- Nimetty eläinlääkäri ei ole käynyt, ei käyntikirjanpitoa: 1 laitos.
- Hankelupia ei ollut mahdollista tarkastaa: 1 laitos.

- Kaikissa havaituissa tämän kategorian puutteissa annettiin määräys korjata havaitut puutteet määräajan kuluessa. Epäkohtien kuntoon saattaminen varmistettiin uusintatarkastuksin tai saamalla puuttuneet asiakirjat.

C: Luvan peruuttamisen harkintaa vaativat puutteet

- vakava eläinten hyvinvointiin liittyvä epäkohta, joka aiheuttaa vältettävissä olevaa tai tarpeetonta kipua, kärsimystä tai muuta pitkäkestoista haittaa;
- toiminnanharjoittamisluvan vakava rikkominen;
- hankeluvan vakava rikkominen;
- uusiutumISRISKI;
- havaittujen epäkohtien kiistäminen;
- näyttöä epärehellisyydestä tai vastuun välttelystä;
- luvan epääminen perusteltua;
- syyteharkinnalle ei edellytyksiä;
- alempien vakavuusluokkien epäkohtien jatkuminen tai uudelleen ilmaantuminen aiemmista määräyksistä tai kielloista huolimatta.

Havaituista C-luokan epäkohdista Esavi voi käynnistää lain 48§:n mukaisesti hankeluvan tai 49§:n mukaisesti toimintaluvan peruuttamismenettelyn.

C: Luvan peruuttamisen harkintaa vaativat puutteet 2017

- **1 merkintä 1 laitoksella, samalla laitoksella myös B-luokan epäkohta:**
- Toimintalupaa tai laitoksen hyväksymistä ei ollut haettu, vaikka hanke oli ollut käynnissä jo vuoden, hankelupa oli haettu ja saatu.

D: Syyteharkintaan johtavat puutteet

- vakava eläinten hyvinvointiin liittyvä epäkohta, joka aiheuttaa vältettävissä olevaa tai tarpeetonta kipua, kärsimystä tai muuta pitkäkestoista haittaa;
- hanke- tai toiminnanharjoittamislupien hakematta jättäminen tai vakava rikkominen;
- vakavia rikkomuksia, jotka edellyttävät syyteharkintaa;
- toistuva tai jatkuva C-luokan epäkohta.

Esavi tekee D-luokan epäkohdista aina tutkintapyynnön poliisille. Mikäli muutoin tarkastuksen perusteella on syytä epäillä, että lain 51 § mukainen harkinta on syytä tehdä, Esavi tekee epäkohdista tutkintapyynnön poliisille.

Valvontasuunnitelma ja raportointi

- Esavi laatii vuosittain valvontasuunnitelman, joka perustuu riskinarviointiin.
- Esavi tekee vuosittain valvontaraportin, joka on julkinen.
- Esavi tekee vuosittain valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnin.

2017 valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnin johtopäätökset ja kehittämissuhteukset 2018 varten

- Henkilöstön pätevyyden varmistamista seurataan kohdennetusti seuraavalla valvontakaudella.
- Seuraavan kauden valvontasuunnitelmassa valvontaresurssin määrän ja kohdentamisen osalta on huomioitava hankelupien seurannan aloittaminen, jotta laitosten hankekirjanpitoa voitaisiin arvioida asianmukaisesti.
- Hyvinvointiryhmien toiminnan kirjanpidon ja raportoinnin seurantaan on varattava riittävästi aikaa. Laitostarkastuksilla oli havaittavissa, että hyvinvointiryhmien kirjanpidon seuranta laitostarkastusten yhteydessä oli ajoittain vaikeaa, koska kirjanpito oli vaikeasti löydettävissä tai sen sijainnista ei ollut tietoa laitoksella. Valvontaa on syytä kehittää pyytämällä kirjanpito nähtäväksi säännöllisesti jo ennen tarkastuksia.